B. or. 023 - 02

Bl. 26v:
Muri-i Šems

Objekteigner: Universitätsbibliothek Leipzig
Datum: Bl. 51r: 1587-1588

URL: https://www.islamic-manuscripts.net/receive/IslamHSBook_islamhs_00000594

Nutzungsbedingungen für Digitalisate der Universitätsbibliothek Leipzig

Die Universitätsbibliothek Leipzig (UBL) bietet in dieser Webanwendung den Zugang zu digitalisierten Dokumenten. Die Webanwendung und alle darin enthaltenen Daten sind geschützte Datenbanken im Sinne von §§ 87a ff. UrhG. Soweit nicht anders vermerkt, stehen alle enthaltenen Digitalisate unter der Creative Commons Namensnennung 4.0 International Lizenz (CC BY 4.0) zur Verfügung. Bedingung für jede Nachnutzung von Digitalisaten ist somit, dass der Urheber genannt wird. Als Quelle ist stets die Universitätsbibliothek Leipzig zu nennen. Soweit nicht anders vermerkt, stehen alle enthaltenen bibliographischen Metadaten unter der Creative Commons Zero 1.0 (CC0 1.0) zur Verfügung. Mit der Verwendung dieses Dokuments erkennen Sie diese Nutzungsbedingungen an.

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

قوت دستور الله العلیم   فضل بسم الله الرحمن الرحیم

منت اوّرا طاعتش رحمت نمود   دایما الحمد لله الودود

اول حذانك لطفی بی پایاندر   رحمتی و نعمتی چند اندر

مصطفی دررهنما اول حضرته   بیش سلام اولسون ایردی رحمته

کوجه بیوده حق نعمت بی عدد   آجرن اوقمز قل هو الله احد

عبدنه دایم مروت کاردر   قوللرینك عیبنك ستاردر

چاره سز قلسنلرده دستگیر   بلکه دیرلر سوددکی قیلور فقیر

بزکه فرمانك تسلیمو عزیز   حکم انك الحمد لله العزیز

عالمی لطفی کرمدن غرق ایدوب   کاردرد اعلی و ادنی فرق ایدب

نوله احسان بحری بی پایانسه   رزقی مقدارنجه ویرر هر کسه

اذ جوق هیچ کسه محتاج ایلمز   جمله رزقی ویرر آج ایلمز

طفل

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

طفلك وطشنك تومز بركسه خشنك — كاوه عنبر نسيم ايدر اهويه مشك

قادغويه شكر ويرر زنبوره بال — نخله خرما وقوی طاشنه زلال

لا يفيددر بو محللرك كيم نيلور — هر كسك مقدارن اول بيوك بلور

كمسنك ياد اولمسون كوكلنده يوك — آدمه عزت ويرر حيوانه يوك

قيل بوكي اوزمك كرتدمز هر كبه — عاصي كوكلوكيه ويرمز مرتبه

جون ازل بالجقده تخميرن بلور — آب خاكين اول قياسيله قيلور

بيسنده وار مقبوله بوندن قورقجق — كه اولدي تقديرنكه نمرود اولجق

اكه كيم لطف ايلمشدر بر نظر — هب سعادت صنعتن تعليم ايدر

بلكه من كل خطرناك اولسه قول — صاغ اولاجاغی بلادن صقلر اول

لطفني اوكرتمش خليلنه مدام — آتشن ايدر اهيمه بردا اولدي سلام

قهرينه دونش ايتدي نمرودي خري — بر سنكك ضربنه دونمدي سري

آدمك كوكلنده درد في واد ايدر — كيمه آسان كيمنه دشوار ايدر

هيچ آنك فرماننده اولمز جدل — صالحه طاشدن ويرر جونكيم جمل

جمل

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

هر کسنه درخراسان ره کشا   احمده سیف ایتدی موسی‌یه عصا

بیرینک حق شمعنه یلدی نوری   یاقدی جرب ایتدی محبوسک ناری

اول بری دو شمشیر عصایه در سفر   نه بیابانک یول صورر کیدر

تلمسون بو غصه‌دن نه یاد اول   کار عالم چون بلاسز خوذ دکل

تهنیتدن یکا سو تمسون کیسنی   انجه معلوم اولدی خوذ دوران ایشی

جایکن تخت سلیمانه هوا   یوسفک زندانی چاه اولدی بلا

پس بو عالم بویله‌در نیمک کرک   ویردکیجه عیشی نوش ایتمک کرک

شاه مردان علیدن دم اورب   مردنانی اولمق کرک چو مرد اولوب

چون زمان آل ویردی عرفان دورر نذر   دور شاهیدر سلیمان دوریدر

بو لطفندن چمنده کل عزار   اچلوب هر یرده ایز مسنددر بهار

باغده عشرت خانه فتح ایتمکه   عسکری بهمن یوندی کتمکه

چقدی نودوزک جرسی نوح فوج   چالغیلو بادا دکنجه موج موج

لاله

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

لاله میدان اچدی چقدی آلای   هر طرفدن نیزه‌لر قالدردی نای

چقدی آتش کوکلردن دوتن   گرم اولوب دل سینه‌لو کوز کوز اوتن

باد گلستاندن دماغه ایردی بوی   قوپدی باغک جوشنده های هوی

غنچه‌یه زلفی کمند ایتدی سمن   قود قوسنه فنا سروه چقدی یاسمن

کل بکی خوش بویله مشهود بکی   یوزینی هر بر چچک معمور ایکن

نرکسی شهلا یتشدی ناکهان   کیدی زرین تاج دپوندی عیان

قوجغنی قالدردی میدان ویردیلر   اگدی چون تاجنی بنفشه کوردیلر

نوخسی دولمشدی دماغ عالمه   کیرمشی آوازی قولاغ عالمه

تازه زینی اولمشدی بهادرک کولتری   جوشه کلمشدی اول کلک بلبلری

نسترینک خرسی یزبز بسز   یوز طفانی چکدمک بر بودوز

سبزه کودکمشدی عالم باغ اوستنه   سرولر قول صلمشدی اوتاغ اوستنه

یزده داد اولمشدی زمینه ارغوان   سر اوغاجندن تلود قمری فغان

تخته‌ء کله طوقندمشی سپر   باغ ایچنده غنچه کیمشی تاج ذر

عید نوروزك مبارك باد اوله — الصلا یا حاضر الوقت الصلا
سیر ایدن كلسون تماشادر جهان — عالی نقش ایلدی دور زمان
نوبهار اولدی دم سلطاندر — شمدی دم عادل فلكك مبدااندر
مژدكان ویرسون دله جان قدیم — سایه صالدی باغه چون سلطان سلیم

بو صفادن شادمان اولدی كوكل — كل عذارین كوردی اچلدی چو كول
همت آكا جان نثار اولدی بكون — دینی اسلام انتكادا اولدی بكون
آیتی فتحی یازدسه ناسكر — انجه قرآن اوكونه یا ناسكر
اغنی كامل جمله شان اولسه دری — هب الفدن باشلیندی هر بری
شویله كیم بو بادشاهدر شیر نر — آنك حلما ولنشدر علم وهنر
بیدی قلعانی داخی چرخك بله — اوینددر دستنك بر بوماغله
بریوزنك كوكاره صالسه كمند — عقد پروینی قلور بر چنكه بند
جان دشمندن نشانی تیرینك — كهكشان بو ضربدن شمشیرینك

سیفی

سیفی آلدقجه عدودن انتقام ‌ ‌ ‌ ‌ برق تیغندن کوشتی دیرر مدام

کوکده تلعتانی مهک جون یاردر ‌ ‌ ‌ ‌ سینه سی هم بن سنک یاردر

شاه مرداندر دلاور پهلوان ‌ ‌ ‌ ‌ علی یا قتلی در اول صاحب قران

رستم دستان کبیدر نامور ‌ ‌ ‌ ‌ حمزه هیبتلو ابو المسلم ظفر

پادشاه خسرو دوراندر ‌ ‌ ‌ ‌ هر کمالیله سلیم سلطاندر

شاه اولالدن توکوتاتار اوستنه ‌ ‌ ‌ ‌ کیدر دوشدی تلب کفار اوستنه

عالمه بحر اولکبی اولمشدر عیان ‌ ‌ ‌ ‌ دایما انی چه حاجتدر بیان

غزتی حقیچون سوکندورنک ‌ ‌ ‌ ‌ همت کسترردر مطیع کندورنک

شیمدی وارمشدر بیاهی هر یکا ‌ ‌ ‌ ‌ دام دولت بوهر یدی اولسون آنکا

همتی قوم عجم ایشیندیلر ‌ ‌ ‌ ‌ عدلی دختر بنی قوامونی ایندیلر

ویردیلر تا بوسینه اونک سلام ‌ ‌ ‌ ‌ کندو مقداریجه هر کیشی تمام

قنده بر اوصافی ایشتمیشیکه وار ‌ ‌ ‌ ‌ بن دخی کورشمدی بوت کلدی ای یار

تعلیمند اولمغه قصد ایدیکه گلوب ‌ ‌ ‌ ‌ کولکدن ای داخی بر ایق نفل اولوب

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

یا کونش بر منفور اولمشدر دلر   سنکه نامیله کیجمک دلر

سایسنده بوجیندکی هر جنک تیز   هر بری اعلی وادنی بولدی بیر

بن کدا داخی امید ایدب طلب   بونی یاد ایتدم دعا ایچون سبب

دلکشا فرخندهء سلطان ایچون   سرور عالم پناه خانیچون

بو لطایف بر حکایت سویلدم   آدینی ده مرغ شمسی ایلدم

سویلدم نظمیله اون قوشدن خبر   ای کرم کانی قبول ایتسک نه وار

یاد ایدرسک حالنی بر اون قوشک   یادکار دیدر سکا بن درد و بیشک

بو دکلکم غرض اوله جانا او کوت   قصد اولدی بر تحفه در مقصود دوت

بو بهانه بر دعادر شمسدن   صد سلام و مرحبادر شمسدن

بو حکایتدر بیانی ایتمشی هله   دوغی شاذ اولسون دیانی کیم بله

وادینی عالمده بوجای لطیف   دلکشا خرم مقام وکی شریف

سروی ترکشی لالهسی نغانمش   اسکی باغمش یکی بستانمش

بر عجب صحرا ایمش خوش بادنین　　گل شقایق سنبل سوسن دمین

آلمه وآمرود وفستق و نار　　بولمش شفتالویه خودنه اعتبار

آل دیو بشمش باغنه انجیر لوب　　شهروانی تازه تازه خوب خوب

بو عجایب باغ قوشلر کندودر　　باجهانک مثلدر یا کندودر

بونده قوشلر چق ولی اوده قوش تمام　　غیرو قوشلردن ایروطمشلر مقام

ایلمشلر انده اول قوشلر قرار　　بنجه قوشلر هر بری بر دورلو یار

کیمی دانشمند کیمی درویش کچر　　کندو غمنجه تمو بر قوش کچر

بریسی یعقوب نشی اول قوشلرک　　صونسی درد زاهدیدر قوشلرک

بری داخی قوغه دور یار ظریف　　قصه خون شاعر وشرین حریف

بیری داخی طوطی دور منلا کبی　　بیری کوکسدر تکلندر مشربی

بیری بلبل دور نغمه کوینکه دیو　　بیری هدهد دور حکیم بنکه دیو　　ذو رنم

بیری داخی قولنقوج صاحب نجوم　　بریسی طاوس بازرگان روم

بیری کلمک طاغده قوهادی ایسوک　　بیری لک لکدر نادر مهمد قوشوک

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

جمله بونلر اون قوشك اولسنلر تمام — اول عجب باغ ایچره طوتسنلر مقام

هر بری بو قوشلرك كیم یاد اولور — بر بریندن بویلك قوشی دیرلور

كندی كادی خوتن كلوب هر قوشه — صوفی سن دیو كلورلر بایقوشه

كاه اولوب دیولرهان بو قوشی سن — سندخی بیزم كبی بایقوشی سن

امدی بیچون عادا ایدرسن اونیه كل — صوفیلق ایتا تولینا خوذ دكل

ادیونبكوز یعنیك ادمه — جونكه قوشلردن صایلدك غم یمه

كل برو عیش ایده لوم نوش ایدلوم — نكری قدای قواهوش ایده لوم

طاعتیچون دیو مسكنك یلدك عیان — جنت اعلایه اولور نود بان

ایله اولسه دایما خوش دخضور — لا صلوة الیوم الا بالحضور

بس بنیك قولی لازم هر قوشه — جون ددی اول عتا اندن غیسنا

یعنی كیم اول طعام اندن كلام — بین یاد اولنق كوكسی والسلام

یوق دیو یسك كوزلم طاعتكی — قنغی میدانه سوردی اتكی

دینك یلنمدك حوذ سنه یوق — صحبتی كم ایت ایكی اولمه صوق

بیزدخی

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

بيني داخي شمه كوستوسك نوله　　ذاهد اولدكسه داخي نوني هله

دكلدي بيغوتي بو طغنه سوزلري　　ديدي بالله كوردك كوزنتوزلري

سوزلرندن كوكلمه غمار يتور　　صنديلو ترق كونك تلخمايو تور

ادمك بالجعيني نيل نهار　　كرجه ترق كونك يعزذي خواي ياد

ليك بالغ اولمدي حتي كشي　　بجمينجه ادبعين سال اي كشي

كاسه فغفوردر انجق ابر　ذ　　ذوبك بغدادي صفاك كوزكون

اولا بوغلمنجه نور　ده　　بتنمز اول بو بيدي تات تنورده

ديدكمز بيدي فلكدر سيزلره　　اختم اولسون اوتن جقم يلدزلري

ذين اختم يدده سيدر وحدتك　　يا ديدر هم سابيدر صحبتوك

كيجه در عالمك خلقتك وحدتي　　كيجه در هم دمدم سحورك دعوتي

كيجه سير ايدن كوردراي نيسين　　بولمغيجون دايم اول قدرك دوني

اولياء عوتلري نام ايلمشن　　انبيا سراجي اختام ايلمشن

حاصلی شام زیبا ندر کیجه — مسکن قمرای تاباندر کیجه
داخی سویلردم خواص کیجه‌نك — دویمسون جاهل صفاسن کیجه‌نك
بیقوشنی ادبولکی اول مالحویه — گیدی عالم لاجوردی جبه

یعنی بردی کیجه‌نك آسایشنی — یاقدی قندیللر فلکده آتشنی
دوردی دیوان مهك بر آسمان — خلقه جوق تعظیمه کلدی کهکشان
قاضی عسکر مشتری مریخ وزیر — ذهره دفتردار و کاتب آنده تیر
کتخدا کیوان کنشدر قمر جام — اهل دیوان برلو برنده تمام
کوردیلر ارکان دولت ای کشی — برکوتك باشنه جقدی بایقوشی
ایدر ای قوشلر بولکم کیتدی کوز — بر یوزن قهر ایدکوزمی نیدو کوز
آدیه بعد ای اکدوکوز کندی فصل — تا المدی بر کسه هیچ حاصل
بر یوزنده نیجه بیتسون شاه تن — جفتجینن توخمن دوشرمز بری
تو بیلوم هر قصه افسانه — مردك آغزندن قیرسز دانه

تمت

شفقت ایتمزسز غریب اوکسوزله — رحمکوز یوق قلدی بو کوکلك سوزله

بیلوردی ایکتکوز اکننده جهان — سیز بیورسز دولودولو آشیان

نعمتیله طونکوز طولدردکوز — خانه‌کوزیو کسکلکی قالدردکوز

هوردیوپ یوذنیکز جمرسون تیبود — تشنه یوق درویشه انمکدن صودن

هرکیز اکمزسیز فقیرك اذنی — ماسوانك خوشی بلورسز دادنی

دوشتکوز جانکز وی بوج صوداسنه — تانه تویوق یاغینك حلواسنه

اونکچون ایتیوب بو یوق سیزن — کیردی شیطان اوینیدر تویوقرسنی

جست چابوق دقص ایدرسز صاغ صول — دینی دیانت قلمدی گتدی اصول

جون بو خلعتك قولدی سز ایلعونك — بادی بکلك نججسنک چایلعونك

لکسه هیچ فرق ایمز اولدی خیوش — فتنهٔ آخر زمان اولدی سکو

هر بریکوز طاغ باشندن گلدکوز — تر یوذنك دابة الارض اولدکوز

کیمی ایشق کیمی دانشمند اوزن — هر بریسی بر مکاندن جیفت بوزان

بن بونك جوق کورمشم دنیاسنی — تنکه اولویه سز بکنز سیز بنی

شول بو آدم بيك قوش ديوسز بكا　　كندو بيعوتنى تاج خوش ديرسز بكا

كى بيلوك بايعوتش دكل بن صوفيم　　آدميلر تلبيسك صرّا فيم

سيزدن آرتق كيم بكا بايعوت ديدى　　كيسه قوش ديمز بكا سيز قوش ديدى

بن صوفى بيلمين سز سيمكى　　توبه يولن آكا كوسترسم مكى

جلسه‌دن بر توبت ويرسم آكا　　كلسه بر كون خانقاهمدن بكا

حوب دوياسنى تعبير ايلسم　　اذكروا توبوا الى الله ديسم

لايقسه كوردمكه اللهينى　　سيرنى اللهه ايردرسم راهنى

كوزلوندن برده دفع ايلسم　　فكرت شيطانيه دفع ايلسم

آدميلر داهنه چكسم برى　　بلسه كندو تكرينك پيغمبرى

كو بكا نا بجسه بن سوسليم　　يا تورا و كونه يورى بيم يوق ديسم

يعنى اولكيم الذى اسمادن آتر　　دايما صحبتكه لايقدر اول كز

شيخ افندم بيدى انك خالقى　　كونك صاحب دعوتنى يسون لوتنى

الا اولكيم المؤ اسمادن نشان　　جلدنى تالدرمه يتسون هر زمان

ادجيى

30.

ادبقيني هر ايدن بر گوندر اكا ... بر اچم صو ويرمه ايشمه دور اكا

شيخ اولن بو يولده لازمدر گرك ... هر مريدك حالني بلمك گرك

شيخ كامل استرسك ها بني ... زهدا خاطه ايلدي تقوى بني

اولمشمدر قدرت حقدن نشان ... دردا انسانم قبولوا مستفان

عالمه ارشادم اذكاى بلدوردر ... ذكر قلبم جان قولاغني طولدردر

بايقوشم مؤمن موحد متقي ... بولدم انا ادر طريقتده حقي

اول غني حق هيچ بني آج اتمدي ... نفسي كمسيه محتاج اتمدي

رحم ايدوب يار ايتدي سيمرغي كا ... كوندردر هر كونده سه مرغي بكا

بيرسني خرد ايلرم انشا هيچون ... ايكس باغشلرني الله ايچون

چون قناعتدر جهانده عادتم ... باب حقدن اگسك اولمز نعمتم

ادسيلر بلدلر اهنكمي ... تقصها ايله كوردلر جنكمي

كوردستانك سينه چاك ايتدمراني ... مصر الندن بشي هلاك ايتدمراني

بر بلانه بني آدم كبي ... ايكي كيسولو صكر برجم كبي

شکل بو خندان محبوب همچو ماه … توبوردي بو مادا نفيدر سياه
چون ديمشلر قهقهادر نامني … اولدي كوملكلردن كوردن اندامني
سويلدوم آوازومي ايستنديكو … ديندن جان بو جهنم كندي اول
نسبتيه خير اولسون بني اول قوتنمز … قهقهاي اولدوردن بتقوتن بكمز
بايقوتن اول لالي چو صلدي اورتيه … قرغنك ازقلدي جاني ادتيه

چون يتشدي انك صبحك عسكري … اولدي عالم ظلمت شبدن بري
پادشاه انجمدر سلطان كونش … حكم شاهي صلدي بر هند و حبش
ملك مشرقدن چقوب قلدردي باش … تلدوت خفتك بصاغني تلدي تاش
چقدي مشرقدن چقوب خيل حشم … عالمه كوستردي نوراني علم
دكدي طاغلر باشنه ذرتن لوا … صلدي دريا كو يوزينه ذرد وا
طبراغنه اطلس كبودردي توردن … قوردتوب سنجاندن تمودردن
كيردي چون ميدانه ارسلان فلك … چقدي ميدانه بلنكيله اوشك

جعفي

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

یعنی کوندز کلدی و کندی کیجه   قلمدی یلدز نشانی ذرّه جه

قرغه کوردیکم صباح اولمش درست   طوردی یرندن همان سکلندی جست   پیرندن

تاجنی دیندانه کیدی باشنه   ساکن اوجدی قوندی بر طاش باشنه

باشلدی عرفانی سوزه کوندن اول   اوقدی بر قطعه ظریفانه غزل

ایدر ای کندم نما دجو فروش   شکل صورتده قلمسن ایچی بوش

موی دنبله اصهمز طیلسان   سبزه می وار صانده کوز قویق همان

قویروغیله قاتی کرم اولمق ای یار   بزده حیوانکی داخی قویروغی وار

چون جهان بو ساده در جای بزک   مرد میدان بونده قویروقسز کرک

کیجه هب دعوی قلورسز دنبه کز   لیک هیچ اولمز عیاندر دنبه دنی

سیزداخی قوشلریز خود جمله هب   بکا قوغانیچون دیرسز عجب

دایما قولی بودر صانیلر دوک   زهدی بوقدر نشیدکی صوفیلر دک

قا هوکوز اوازده وقوا قدر   الا شول بایقوش ایکی کستاخدر

دون کیجه باشی قوینومه چکدم هکر   ای طوتلمنی صاندی طاشی دو کر جکر

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

وای بو هیچ ایدن کشتدن کولمدوك　　اولمزده بیجه قوشندن بیلدك

صوفیدر نفسی کوردر بوزدن تجر　　شویله زاهددر سلام ویرمز تجر

کمندو خلق بیلجنده اجد قجه دهان　　کمندودن غیری مسلمان یوقهان

بالله ای قوشلو سیز اولما کوز ملول　　خیر بیتسه بیجه اوجمزدی اول

کوندز اوجردی قوایللر کبی　　ادمنك داخی انلودر بکی

الا بوکون دامنی چکسو کورك　　اول بنی هر کیز اویتمز صبحدك

کوندز اوجه بیجکو وحدت قله　　تلفه قوشاغی قوشانه صبحله

یوتشی امومر موذنی تکرار ایدر　　صبح اولنجه نا بدید اولور کیدر

انکچون بو سیز خیز اولمدی　　فضل خفقدن رحمت اومیذ اولمدی

کججه صبحك اویقوسی لذتلودر　　اویمز اولکم باشی دولتلودر

دولت اهلی راضی اولمزکم یته　　داخی کون دوغمادینی الترد دولته

انلورك اولور دعاسی مستجاب　　صبحله چشمنده اکلمیه خواب　ج

صبحله اولمز دعاسی مستجاب　　انلورك کم کدزلونی دوتدی حجاب

یعنی دم

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

یعنی دم اوردی قچه صبحی عالمک — بیلنوردی جانی سحر خیز آدمک

طمکله یاتمق عادت ایدردی تورک — همنشینا بیلدر باشی دولنسورک

دونمینارده خوذ موذنی بانک کلدی — باشنه کون دوغدینی اکلدی

هر طرفدن جانی ایشتوردی قومی فلاح — الصلاة خیر من النوم صباح

امدی اول بیقوشی نجون تلمز وضو — صونیلق انا قوتلینا صدی اول

امدی اول بیقوشی نجون کوتی ایلمز — بلکی صودسکتی کوندوزی کوردمدی بیلمز

یول موتبال الذی چون تونیقدن — نسنه بیلمونسه تولَه تحقیقدن

جنسی توشدن بنی دربین غمرد کل — کافی ادلمادیبه هر ادم دکل

صونیدر دیسوب انی خوردایلمک — لیک یانینک حقیقت سویلمک

بو مقلید کوردکوذ بلکنو اصول — کلم الناس علی قدر العقول — كلموا

یا انی کم کوردکوذ بر توشدر — حالیله خوشی کوردکنی بیقوشدر

توشلر اودنیاسنده صونیدر هله — هیچ کیشی بیلمادی اوزندنکله

بو داخی بر یار نازک قرغیم — معرفت بولنده بطسط بوزغیم

یار نازک

قوشلروك مردانسيم بن نفيس — قصه خوانم شاعرم صنعت كنير

دعوت جنيدن دملردن قصددن — هب صونلمشدر نصيبم حصددن

هركما الاتيله مشهور اولمشم — علم نادرجاتي داخي بولمشم

هب طفيلمدر درقم الجيد شماز — علمله اولدم رجال الغيبه يار

دعوتم جو قندر قالم اوجوزدر بنم — قصه و شعروم هابي طوزدر بنم

علم جزئيا تمك اوداني يوق — بو ظرافت كاتيم نقصاني يوق

اولمشم آكلجسي اهل دلك — قوغيم هم صحبتي بلبلرك

دوزدكاردلني كوديندن يادلي — بو تيم عالمده بغري يادلي

طوزتم هم صحبتك بر يارجق — يادلدن كوكلمده واردر يارجق

سوزلومده قاتمشم شكرمك — جون قتي شربتي اوكودشكرمك

شكرييلو بلدلو بى لانظير — مرغ شيري كاريادم دلبزير

قوشلروك دماليم وفاقيم — اهل دل يادنلرك عشاقيم

مرغ شهرستانم بر پهلوان — قوغه لو ايجنده نيوم جهان

كرچه قولوم طتلودرم قوشلك — زهر قاتلدر سوزم بيعو شكر

ايلك ضمه

ایله صنعه موزع شهرستانیم　　بن کدا سوری خصادا اوغلانیم

کوزمسون هر کز جمالم خیر شش　　کوزلری شب کوردر کوندن قجر

دعوتی جن ایلمکدن چاره یوق　　نسخلر یازدم مجرب اذوجق

امدی هیچ الدنمق اولمزهر سوزه　　چاره یوقدر کوردمکدن کوزسوزه

ادم اولنده بصیرتلر کرک　　عقله یاراولن بصیرتلی کرک

قرغه تنهاومه قلودسز خنده　　کوی قوشی صندک براذدبنده

شویلکم بن قوغنیم صاحبدلک　　بردا خی منلم کتوردمدی فلک

ایله صنعه بن کدا بغدادیم　　ادم اوغلی قابلک اوستادیم

اول بکا قالو بلیدن یاردر　　تالی جق اوستنک خقوادرد

انک کم قوداشنی اولدردی اول　　دفن خاک اتمکی بندن کوردی اول

کوردم انک میتنی یار ایلمش　　کوتوردی اغلر یوردی دار ایلمش

اولمک اصلنی داخی بلمزمش مکر　　ئولدکی ای قرداشی دی بوکاه کاه صوردر

حق تعالی بکا فرمان ایلدی　　هابیلی طبراغنه دفن اتسون دیدی

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

برو بال اچدم سرندیبدن بکا · دمونیله واردم خبر ویردم اکا
ایشتدی آغزلو جاغینی سویلدم · تشنه یوقدر طبع اولوربو دیکدم
قابل ایدی جوق سوزمدن اکلدی · تکوینک حکمنی قبول ایتدم دیدی
جان دلدن بندنی اوزدی قسنک · طاتلوسی یادینه قلدی قصه نک

تونغه جون گرم اولوب هنگامه · طوطی اندن جست ایتدی افسانک
ایلدی عیاری صابون اوغروسی · نسنه بازارینک مجون اوغروسی
توشلرک شیطانینی اغیارینی · هر بیلمشی تلعه نک دزدارینی
تومدک التندهی هر برطنک · تومیدینی اتی کونته سی بن هراتک
نغز شیطانی دده هر عادتک · اوستاد قالر صنعتیدر صنعتک
الیی هنگامه سینی ای قصه خون · توشلر اوردناسینک شایرینی بکون
دطب یابسی بزبچه تولو عمل · خرج ایدرسنی بی مناسبت بی محل
دذمه جته قوغه ترتانسنی · یعنی قوشلر دیبلر اوستادسنی

صنعتک

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

صنعتك چوق دولتك كم كاسددر / دفترك شرددر عودسك ياسددر

كيميا علمنده خوشتی بزادسن / التونی توج ايتمكه اوستادسن

كيرمشيكن دستكه عمر عزيز / نام اول فرصتده قدرك ناتميز

ايمدی بو كيميا همان بر نام ايمش / ذره باكی صيدی ايچون دام ايمش

چون كبوتر الده مفقود زاغ ايشی / حيله بازارك هيچ اولمز صاغ ايشی

علم جيز ايدر بو ترتيب د ر / داخی هم قصته يلانی تركيبدر

قصه خون ذاتنی يخی انسانيدر / چونكه هر كون ديو ادنی ذكران ايكدر

ادميلر وادكه اول ديودن فضول / ديديلر ديوده يكنكه يلمی اول

ديو كسينك نفسه يار اولمشيدر / دخی بيلكه داخی ديولو باشيدر

اهرمنكودر كوددسك بنجه لكر / طوتنی اولورسه ادمی بركز چلر

هيچ كشی اولماسون شيطانه يقين / نتنه سيدر ادمك اندن صقين

ديو طوتنلرك كيسی بكريدر / يكی سوزسی كی عودت مكريدر

كيمسی اچوق قلبدر اورنكه / نر بهادری الدبر اورنكه

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

ای کشی تعلیم ایدرسک قابله | بوندی داخی خبر ویر کل بیله
الا انا قابل کشیدن کی صقین | امر منذر آدمه اولمز بلا یقین
آنلق ناجادر اولورسه بو کلام | بس سلام و علیکم بالسلام

بن هله بر طوطیم شیرین زبان | مرغ دانشمند و علام الزمان
بونلر ایچنده مکرم هم فتی | مثله یوقدر وآینم ناذک خطی
سیزلره تعلیم ادرکن ایلکم آیلرم | مفرد ایکن مرکب سویلرم
بونلرک خوجه‌لری قرداشلر | هب یا منک سوختکلردر بونلرک
بعضی اوکتدم وصولی ذاتنک | یکی شمدی مستفیدیلردر بونک
هر جهتدن آنلری بلدم وقوف | دست ادمدن اوقورلسه حروف
عرض ایدوب بو مقالی بندن اسم ذات | مظهر حقدن عیان ایتدم صفات
نکویدن دیدمکه بو هوادر | طلعتی آیینه‌در آیاتدر
داخی بوندن ارتوق اوقوردم سبق | لذتندن اوقورم چتلودمق

اوبیجون

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

انکیچون سوزلرم آزاب سلام	عرشی دخمانیله یوزوار ابکرم
طوطیء مولانا نسیم توسلرک	وارثیم حضرت پیغمبرونک
دایما شهد و شکردر ییدوکم	قل هو الله سوزیدر دیدوکم — قل هو الله سورسی
شکریم طوطییم تا تادیم	توسلرک اولدقجه دانشمندیم
اوقدوم علم اصول بن فقیر	اکلادم بو قدرد شویلکم تکری بشیر
هر مکانک آشکاره و نهان	قبض و بسط الینکدر کون مکان
هم محمددر رسول کاینات	جهل و ظلمت علیدر آب حیات
زندکانی عالمی اروا احددر	جان تنی بردو تنی مصباحدر
اشبو معنیدک بنم مرغ قفس	طوطیم دوم الکربی قلدم سفر
عالمه کلدم تبرک یادکار	کتابکدر بودانجی توتی قنک وار
جبه و دستارله نرخندیم	حمدلله که جهانک زندیم
طوطیء بو تاب ایدجک یوزدن نقاب	کوکسی دیوانه دکدی جواب

ایدر ای مسکین نفیه مسلم فقیه | بیلمیوا اولمشی سنی ای اوغلم فقیه

ای بو سوزی کوردن عجب قصدک ندر | بلکه اوچمقدن هوس کوکلکدهدر کوکلکده

اوجمغک بند باغی کدر قفس | اولمیا سنده ای برادر بو هوس

اول حیالاتی بو کوکلکدن کیدر | بو خسته ذکون بل سنی طبراق ایدر

غافل اولمه بی سکا دیدم ایشی | عاقبت حالنی بلمزسن کشی

کرچه تنزیل اوقدک اللهدن | بی خبردر نیته وجه اللهدن

علم تقلیدکی حجاب اولمشی سکا | بو دکو قت قت کتاب اولمشی سکا

دنسلوک سول مرکب تادسی | کلمکه هیچ دوکو بو قدر جادهسی

کنز قلبک کنجنک مفتاح یوق | ظلمتک دفع اولمنک مصباح یوق

پنچه یلدر درکه اوقورسن سبق | لاکه کوکلک تا بوشی احمدی حق لاکه لاکن صح

خیلی بو کلندک کتابک کثرتی | داخی بلمزسن بو قوران ایتی

حمل التورات بنی صاحب سفر | مرغ هندستانی سن طانسور خبر

تأمرون الناس تتلون الکتاب | تعلمون البر تنسون المذاب

وعظ ایدوب

وعظ ایدوب دیرسن هل من مزید — خلقنك اولمش جهنمدن مرید

سویلمه اودلر یقدرك عالمی — دوزخیله قوردَدُر شونی عالمی

هیچ دیمزسن شونکه بر عارف وار — کوکسی دیوانه دیدکلر انکار

بن جهنم دیدوکك اتشلری — نیجه کز کوکلمه یقدم انلری

بو خبردن غافل اولمه منله می — منله لر دیوانه اولور یا مست می

ای نیجه لر وار در اولمشدر فقی — علم مشروعات اوقور بلمز خفی

جبه و دستاریله بیرودر — مغز یوق هابر قلبلی قوزدر

کوردلر سوده بو کنبدلری — طوبطلی واللیل دُر نبتلری

خلقه چوقدر تاثی بونلردن کله — قول ضعفیله ویردلر مسئله

داخی شول معقول اوقور صاحب مرح — عاد ایدر میخانه دن اچمن قدح

باده قراجه انشنه جکر — دوغنی قندیل مسجددن یکر

غرة اولمه انلرك هر دنکنه — پهلوانلردر عمادن جنکنه

انلری قوجنکلی سن بر طوطسن — سیمدی بلدم قوشلر ایکره قاصیسن

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

شاه سلیمان دوریدر غافل بنکش | امدی دشوندن حذر قل اتمه فاش
مدعینک قوق یوشنی کوزلمه | حقی کوزله کیمسه دشنی کوزلمه
ال اوزتمه دست قومرابی کور | یعنی ادم تشکرنه باپی کور
ادمک قندیل چشم اوزره طاق | قابه قوسینک بریدر طوغرو باق
بلدک سن الک قلدرک دردمند | اولدی بوینک دردابند کمند
کیمسه هیچ یانکه اولمالی دکل | سن واریکی میت اولمالی دکل
جمع ایدوب اسقاطی درویشلرک | تلقینی اوقوسن وصیت قوشلرک
حسته جسمندن صویوسن پیرهن | میته هب دورن کیدردک کفن
دوغری یقوسن حقک دیدارینه | کله سن غافللرک بازارینه

بن هله عالمده بولاغوبالسیم | مرغ عارف عشق و مستک ابدالیم
کوکسیمز اختیاری قوشلرک | ایضینک توزیم درویشلرک
تکیه قیلدم کوشهٔ ویرانکه | ترک تجریدم قلندر خانک

سجه

سجده دیدادی یاد ایتسم کوک — جانو باشی وارن کذار ایتسم کوک
غلو غشدن ایدیم ای جاد یاد — مرغ دوم ابدالیم عریانی یاد
قوشلوق ابدالیم سلطانیم — شاه حسین کربلا قوربانیم
بنده شاه محبت خانه دان — کوکسی دوکانیم دروشی نهان
اولمشم توهادیله عالمده فاش — باشی اجق عریان قلندر سرتراش
قوشلر اودنا سنکه برا علا قوشم — هم تبرا و تولی قومیم
خارجی و نحس و کر سعد سعید — لعنة الله علی قوم یزید
بنکه دوم ابدالیم قولاینه — دونبه کیننک بف دردم الاینه
سینه موروانی عدو بوسنده جق — دولمغه دستمده سردستجق
انکیچون دایما بوست بوشنن — اسمیچون عرض اولمشم یکدا اسین
مومنم دانا سمیع مستعان — المشم اسمای حسنادن نشان
طوبطوا ایات منعا اولمشم — شر بیته اسمای حسنا اولمشم
جوهرم اهل نظرده جرسوزه — کنت کنزم نا اولوب کلامم سینی

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

چکردی سن خلقه سنی دایرنك — ماتمی عید ایلدم عاشورنك
هو سلامت طبلنی چالدم روان — دندی چرخمدن زمین واسمان
بن داخی عریان اولوب کیدم نمد — ایدالم شاه ولایتدن مدد
شاه اتشکنده نمد پوشی اوله لم — بنده یوز جون خلقه ده کوشی اوله لم
قصدم اولدر سیزلری خندان ایدم — جرعه دامندن برن خیران ایدم
چونکه اچلدی طوریقت صفرسی — نوش جان اولسون ادنکز جوعه سی
بس غرور اتمه یلوم باقی سونك — امدی دردونشی ده دیشان اولسونی سنی

کوکسی ابدالانی دوم اولدوغنه غم — بلبل ایدر بنکلردر کلك دیدم
خلق ایچنده نوشلرك خیرا یندر — لاو بالیدر جکردوشمایندر
یوتك اوکوندی جهانده عالمك — عالمه ویرمز یوکون کلخان دمك
یعنی عادفلر مقامندن اوجاد — مذهبك دوردن یرانتسدن کجر
الاکیم محکم دکلدر مشربی — کادبان عقله اویمز مرکبی

قوشلو

قونشو اودتاسنكه بو جوله قادر — بدعتی ابلیسیله اودتا قادر

عاجز اولمشی ال بو تاسندن بونك — تاجی المشی شیخ باسندن بونك

بنجه دده و یشندر بو بر قوه دستر — طاغك بو یول بكجسیدر عادسوز

یا مكو شیخی كما یلدر بونك — كم سوزی بنكی حیا یلدر بونك

خیكدر یدر جامدر جولا قدر — بی نوا سیدر بابا عشاقدر

بلكه اول كوكسی بودر نمرودله — جرخه جقدم دیدی اول نمروده

خالقی كوردم دیدی بن فی الوجود — بی طهارت آدمه قلدی سجود

شاه مردانك حدیثن سویلدم — كوردم وكمر خرقه طیمادم دیدم

اهل حق اولدی شریعت بلمدی — صدره كجدی قابودن یول بلمدی

شاه مردانك حدیثندن نشان — جنتم جاندر قصد اولی بلكو عیان

بوخسه كوردم تنی كوزی اول خالقی — لن ترانیدن نیاسی ایكل خلقی

بنجه بكی بك عالم و دانای دینی — هر طرفدن جقر سودلو تنكسی

هیچ بویله ظاهر اولمادی بوراذ — ابكجو ندر بو نادر بونیاذ

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

بو دموزی بلدیلر خلق جهان   معنیده کوردمک کوردشمکدر همان

بن بکون عالمده بن خوشی بلبلم   عارف وسادنده یار اهل دلم
مرغ شهنازنده یم بن بی نوا   مردم کوینده یم مرغ هوا
نفشی بندهم شعریم کوینده یم   بلبلم صاحب اصولم بنده یم
اولدی کادم نقشی و تصنیف و عمل   کم جهانده قسمتم بو ایشی ازل
جان دل دردندن فریاد ایلدی   ادمک کوکلنی فرخشاد ایلدی
خوش نوا او کوستم عشق الدن   اصفهانی ستین ایدم منقالدن
عالی عشاقه خوش کوسترم   چارکاه ایتدم مخیر سویکرم
قصدم اولدر صحبتم خندان اوله   داستانم کوشی ایدن ادم کله
جنکله بن بلبل بستادت مرغیم   قوشلر ایچنده استادت مرغیم
بو سنک کوردکجه سیلکدر اوزوم   دلبریله تازه در دایم یوزم
قول عشاقدک بو دسه داستی   دایمادک انمک اولور داستی

قنده

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

تنده اولسه گر عراق و گر حجاز   عاقبت دیرلر حقیقتدر مجاز
بن گلستان مرغیم بستانیله   بلبل هزار دستانیله
اوقوم گلستانده رحمت سورسنی   گوشنی ایدوب عادِ فلکك طنبورینی
گوگلمه خوش گلدی چونکم ساز قیل   هر تلك اوجنده اصدم جان دل
بغلدم تیل پردسندن بوینمه   یعنی سازمدرکه قویدم قوینمه
اهل دلگو یاردر غربتده ساز   گوکلی اگلر ادمك غربتده ساز
خرقه سی واردر گیر ادم کبی   سینه سینده زخم وار سینم کبی
ناله سی جوشمده دردم شرح ایدر   قلدری انك جغو صفدن مکر
مکتب عشقده اوقورلر سبق   چنك ایاق اوستنده قانون دودق
هلیدر طنبورنك داخی جلی   خوش دهاویله قلور دائم دلی
معتدللر گوسترر هم زیر و بم   ای مغنی گل غنیمتدر بودم
فرصتی فوت ایلمه ورزمه بله   فوت فرصت بر داخی گیرمز اله
بو داخی طاعتدر گل کم قیله سن   یعنی تا لسنك قضا ایلیه سن

قلدي چون هر كيز قضا اولمز اكا — چيقدي الدن چون جزا اولمز اكا

بر هوضدر فوت فرصت اي كيشي — سنجده سهو ايله اولمز يكلشي

غافل اولمه كچر دور زمان — بر ترنمدر تماشادر جهان ترنمدر

بلبل ايشبو قول قيلوركن غلو — هدهد ايدر نولدي سرخوش اولدي

ايچمديني مي نه عجب مستاندر — كندو مجنون سوزكي ديوانه در

خلقه ناخوش اولدي هزار دستانيله — بلبل اولدم ديو بني دوشدي دله

بندكي سرخوشي ترنمله قيلور — قودي دنيايي تتمله قيلور

بو قاچ اوازيدن اوكرنمز مكر — كندو اغلر كندو ايرلر ايل كولر

بلبلي — بلبل كويا صنوبر اهنكيني — بر دسيزدر دكلمز او جنكيني

كه چكم سازندن در كوبندن در — الا هر بر دلو بابه بندن در

اه ايدوب چانكر ويرد طنبور ايچون — قابو قابو قص اودر مغفور ايچون

اوقولا طنبور بر هر چاي در — اكا ميل ايدن قمو دشوار ايده

كل كولم

40

کل کوکلم دیرلو واردر الدن اله   بر بولورسه بلکه یصدوغن قوله

کاردر هر بزده شهنازی یلمز   کوشنی کورد منجه سویلمز

دلوباری معنی بلمز نه صنور   دوشدی قانونیله دیرلو یصدنور

انلرک کاردک کوردوب بر توب کوکس   واردی دف یاننده صوقرانور قوپوز

کوردم انک بن بلاسی جسته نک   سینه سنک دوب ضربن مشته نک

طورمیوب قوپادا ایدر بر قوغه زن   ارده جنکوک داخی مقصودی زن

اه ایدوب نایک دماغی اودلنور   چون رباب ایدر بوکه کیم قلنور

بردل ادام اولسه خوشی اوازایدوب   انک ایرلادوغنه دمسازایدوب

کتخدا دبلک جلو نای ذن خطیب   قاضی اک قانو وادبنار محتسب

ایو لیا بو نکبتی اوازی جسد   دکلر کل غوغای الله الصمد

صانه سنی خرکاه لو اهنکیدر   یه بو غلمنی یولدغلی جنکیدر

قول تصنیف و عمل کیم یاد ایدر   اتسی اولمشدن بتر قوپاد ایدر

کوچه عشاقه نوا محبوبدر   لهجه سوزلو ابسه اولمق خوبدر

سوزی اگر عیدا اوله بر کشی | بر نفسده چون معیّنده داوشی

صانه‌سنی ایدوکسه جالندی نفیر | انکر الاصوات صوت من حمیر — آنکر

انلرک حقنده دونسبو کلام | چون دیندی کل لهو بس حرام — حیث ... قیل

بوحسنه انلرکم مقام ایکر کشاد | انلی دایم نفسنی باینک باد

بن داخی عشاقیم بو صحبتک | هذه هذه لقاینم هر حکمتک

ادملک اولدم مزاجندن خبیر | تو شلر ایچندن حکیم لا نظیر

سوزلرمده حق بلور یوقدر غرض | شو بتمدی تو شی ایدن کوده مرض

تو بطلودر بنک معجون حقه‌سی | کل شکردر خستیه هر لقمه‌سی

بو معجوندن که قسمتدر بسن | غافل اولمغ ایمدی لا دمدوسنی

بر دل کوردوچ عادتک بو تربیدن | چونکه معجون اولودکر تو کیبندن

دیر کر اجزا ایله جعلندی مزاج | بنی کورکدا یسته تو دبر کون علاج

صفر و قان بلغم و سودادیم | اعتدال ایچون عجب غوغاده یز

جانه

جانه خلقت ویرمکیچون کردکار　　جار عنصردن بولودر یادکار

اود و یلدن صو و قاندن دیو نوز　　آب خاکه بلغم و سودا دینسور

بو عناصر اصل دوردر اولدی آکا　　امهات انکیچون دیرلر آکا

کیمی مادردر انک کیمی پدر　　کیمی علویدر کیمی سفلی مکر

گرچه علیادر مقامی بونلرک　　اوجه وارد اصلی انجق انلرک

بوسی کاندر انک بیری نبات　　بری داخی اولکه بولمشدر حیات

دیرلر بوکا داذلدر هو زمان　　طپراغک لطیفی حیات آیلر جها

انک اصلندن بتر قورشون دمور　　مسکنی آلتون کومش هب انده در

بیر داخی اولکم انک بتر نبات　　کوسترن اولدر اغجلردن حیات

طشره کلور انده طپراقدن چمن　　نخ جوب یپرق و کل کوردکن

طپراغه بو ایفندن بغلیدر　　ایغنی طپراقدن ایرسه اولور

داخی شول بیری که حیواندر مدام　　ایغنی طپراقدن المشدر تمام

اول نفسدن بغلنور دیرلو بله　　دیرلک اولور شونکله کم وار قطعله

کان metallum

هر كه دانشده اكا حيواندر — كل هب صاحب نفس بو جاندر

فوق بعض بعضهر ادمي — دورت ايقلردن دبا قلقوكي

هدهد جنسي مكر ملردن ايز — زمره اصناف ادملردن ايز — مكر ملردن

قو يا لوم غايت ديدا ايتدك سوزي — شاه سليمان داخي طلبندر بزي

چونكه هدهد صدري لافي در ميان — قولغوچ ايدر كيمدر سويلين

ديديلر هدهد قوشيدر كلدي چون — حسته طبع ايدي حكيم اولشي كون

بو ايكي معجوني الملي بالسوز نه سوز — هب بلاندر طو بطلوكو كلنك سوز

قوشلى ايدر حكيم ادلدم كلوك — اشبو معجونم مفرح در الوك

بو داخي كيزمز الله بو يادكاد — عالمك اعلاسي صنفلقدر اي ياد

قيرلغوچ ايدر انانمك لافدر — بوني هر قوشلو بلور لقافدر

باغيله معجونله الدر ايلي — حكمتي صانتق حماقتدر ولي

تكرينك قدرتنه ويرمز بيون — اي بو عالمده نادان صانز ايون

بعجب

بو عجب دور تسلسل قوشیدر — آشنای حق دگل دوناشیدر
عقلی المشیدر جهانک تربیسی — بابه دوشمشدر باشندن دولتی
لطف خلقدن ایدر دوکونی بونک — بر صغلمز صیره ور دو کونی بونک — صاغ اولمز .ح.
دردی وار جسمنده جاننده عیان — بر حکیم دیدوکی اولدر همان
بو خسته عالمده حکیم الله دُر — بو همان بر هدهدی کمراهدر
تنده واردر سه اولو حکمت بو دوشی — معتزلدر یا خرونیدر بو قوشی
دیدیکانی بو عناصردن دوشر — بونی نور انجمکله اتشی بشر
کون دوغر بو حالیله کیدر بو که — یاقه لوم اوغر دوا کیدر بو که
توشنلو اچره اولدی جون اتشی پرست — بر دو بابی قلمسون اولسون شکست
اغلمه دریاده سیر ایدن قوشی — صویه بوغلمقدر انک جون ایشی
بیله واردسون بیل قوتن خاک اولدی (جون) — نام تنکی طبراغه صالمشی بتون
امتهانی انسانه طبراقدر دیینی — اودیانسون کوزو باطل سویلینی
جسم طبراق تازه ایکن طوتلوم — کورمک استرسک یه کلدن طوتلوم

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

ایله بیلدکم بونک خبر اندن عقول — بو رموزی کمسه بلمز نادر اول

بن بو عالمده بو سنتویه بوکون — خاک پای التنده جادو یمز بو کون

قولغوج دیو بکا مشهور قونشی — علم استعمالیله مغرور قونشی

بر منجم دوستانم کوکدن خبیر — علم تنجیمیله جهانک لا نظیر

یدی کوکده یدی یلدزدن اثر — کونشی ایلدز سنک ایدیم بر خبر

هر وصولی بیلور کوکدن جمله عیان — اوج ایکی بلمز انجق همان

بیرام ایندن صوران کلسون بوی — کوستریم اکا شمس خاوری

ایدیم امدی نکه اولدن عیان — ادمک جسمنده وار اندن نشان

کوستریم اول نشانی تنده در — یدی کوکده هر نه کیم وار سنده در

اون ایکی برجدن بیو اجمتی بدن — اون ایکی برجه مثال اولمش بوتن

تاکه اندن بلاسین ذاتکی — آسماندن یازیلان آیاتکی

یدی یلدز یدی جرخه اولدی شاه — غیری یلدز انلره کنجه سپاه

هو بری

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

هم بري كيم بو فلكك شاهدر / خسروي اولكي شاهك ماهدر
ديرلر اي چرخنك نورا ولوغ عيان / اي كونشدن نورا لور هر زمان
يا في اولمقدن اولور اكسلدكي / بدر كامل منزلي بو ابو كلدوكي
تكميل بو اينيه بكزر مكر / نورا كا نوردن سماسندن دوكر
كاه كونشدن دورا ولور كاهي وصول / بس همان نقصي وقت ايچوندر اول
بو درج سلطاني اولمغي اكا بو فلك / ادميك انك مثاليدر كوبك
يا عطاردتكم اكنجي سنك دور / ديرلر انونكچون قلمدر مستندده
حكم ايچون عالمده اولدر يازجي / كوكنك هر يرده انو منشيدر اوجي
بو رجي جونكم خوشدر جوز ايله / ادمك بلنك ايكيسي بيله
داخي جونكم زهره دراو چنكدن / اولدر سازنده يه تعليم ايدن
يرده اونكدر قمو عيش و طرب / اديق كلمك شادمنده سبب
تو ديله ميزاندر انوك اولكي / ادمك كوكسيدر انوك يرلكي
شاهدر دردنجي كوكك افتاب / قلدر دولت جمالندن نقاب

آدمه بو سلطنت تعلیم ایدر — عزت و اقبال اول تعلیم ایدر

برجده اوك اسد الحق همان — بك سوار در کیم مثال ایدر همان

داخی بشنجیده مریخ اول امیر — علمنه غایت بهادر اول دلیر

آدمی اولدر جگنی وار ایکیسین — تیریله شمشیریله یاد ایکیسین

برج اولمشدر حمل عقرب اوکا — کیم مثالی کوزلو یدر آدموك

مشتری آلتنجی چرخ اوزره مدام — دایی تدبیری و کردر خلقه تمام

عقل دانشی بکوکی تو هنك کار — عادتی آدکا ایدردر کیل نهار

برج اولمشدر اوك قوس ایله حوت — ایکی قولقدن اولودکو تبوت

هم داخی یدنجی چرخ اوزره زحل — خلقه تشکین اتمکه صونمشدر ال

اول نظام اوکا تمکیجون عالمه — دوردلو قودخو ویرمکیجون آدمه

جدی دلو برجی اولدر صنعی تام — آدمك بودننده دوتمشدر مقام

امدی آدم اون ایکی قاتو بیله — اون ایکی بورجك مثال ایدر هله

بش بیلندی عالم صغرا ایمش — در حقیقت بیلکه بو کبرا ایمش

بو یدی

بو یدی یلدز که چرخك نوریدر / کوکده هپ یلدزلرك مشهوریدر

دور ایدرلر خلقه راحت قصدینه / پاسبانلردر اون ایکنجی اوستنه

کم حملدن بو طریقی عنکبوت / مشتری بودرجه‌ده‌دك یا قوس حوت

اوچ یوز التمش بش دوقوز کون دونر / آی یکرمی یدی کونده قطع ایدر

ای که بو دج اوستنده بو کورد عیان / لیك بچرخ اودهعتك کون آیدن دوان

ایکسی داخی ولی دورمز کیدر / آی یکرمی دوقوز اول اوتوز دونر

بشن جمالی خیردر بشی ویانی / کون بتوب گجه‌جه آیدن غیری صاری

بوندن آسان اولمیه هرگز حساب / بونده ختم اولسون منجمدن کتاب

قیرلغوچ دیدی کلامك غایتنی / اوقدی تهدی الی التنده آیتنی

طاوشی آنك کوشی ایدوب احکامنی / دیدی بالله کودك اسلامنی

دفتر اعمالنی کوردی سیاه / کوکده دوندم صاندی بوموغ سیاه — اعمالنی

یلدی رنکین جوقندن دور فرا / وار زیانی کیدوکندندن صورا — رنکین

كي قاني اغلاده كوردي قادسين — اون اكي بورج ايلدي هر بادسين

بنلدي كوكدن خبر كو نقل ايدر — دكلسككي هابز منجم دركيدر

قوشلري انجنده صيني يلدزلري — يدي دردر بو يلدز بكلري

بلمزني كمدن اشتدي ادني — يديدر دزر بو فلك بنادني

بن بو دزندن نوذ باني اتمك دلر — بونو باليله كوكه كتمك دلر

كوكده بلسم بونه دسميله اوجر — داكيزي كلك قناديله كچر

قولغوج دردر بوناكس سروري — انجق اولور سغنديغي دربونك بري   يري

انكيچون بو اونتدي ديلسني — كسه بلمز بلدي قوشلر حالني

خود واداتمك كوكدر بو قسني — اولدي جون غيبده اوكنمك اني

واي بو ادم اولسه بكا سويلسه — بدي دكل بو فلك بردر ديسه

ذات بالاسي مددر دردر انك — وضع بو صفره منا ليدر انك

يعني كم بو وار كيو اندر دروج — ميخ اتي دردر ميانه ذات البروج

ميخنك التي ظلمت طوفاني ايمش — هم انك التي داخي عمان ايمش

ربع

ربع مسکونده عمارات جهان
ذات البروج التي منها الجو جهان

ذات بروج اولکم کنجی سیوان ایدر
کیجه کندز اکا کلوبن کیدر

ظلمت اولور قنده کون وارمسه یر
بلکه هم طوفان اولوردی بولو اوید

اقنا یبکه اولوردو تی جهان دوشن
هپ منجملر یلانی سویلر یلانی

غم دیدوکی بو ددر افکروک
ای صاقور اهل کنا دینی دلیرک

اول بو یلدز موزه دودنک کودر
کبک دذکه دانکر اوکلی صونر

بونلرک چونکم خیالی خوابدر
قوق یلانلردر ادجیتن کذابدر

بو یوزنک کم صیتر یلدزلری
باکمک کودر بولادی کوزلری

انلوبیچون دیدی ابراهیم یقین
فاک انی لا احب الآفلین

بن هله بو قونلوک طاودیسم
هر هوزیم شوقیم طاوسیم

خواجه بغداد بازدرکان سند
تاجر دوم و عجم هودار هند

شام ایلندن کلدم اونی ترازولم
ایلکی بونجوق صاتمر بزاز اولم

مصر ایلندن کلمشم طاووسی   خواجه عطارم متاعمدر شکر

شکرک قندک نباتک کانیم   بر بونمشی جوهرک دکانیم

عالمه قلدم متاعم یادکار   خواجه عطارم متاعمدر شکر

نقدیله بازارایدن کلمشون بروا   وعده‌یه قودایه ویرمم جوهری

چون بو کون بازاره کلدی وار متاع   کل بالعیب اشتلکدر هو متاع

مایه سندن هیچ کیشی غازانمشون   کندودن یکیله بازارا تمشون

کو قلوسه الله نور اول بردن او   اکی کوزدر میانجیلر قسموا

دین الفیل دیوردکی دولتلودر   اوجی تنلودر قماشی سودلودر

بو داخی کیومز اوکه بو بازار   ناکهانی سقله التندن کچر

غافل اولمه بن سکا دیدم هله   قلب اوجندن که نور کیدر معامله

وعده‌یه قودایه اولما غل بینین   وعده بر سودای خامدر کی صقین

خلق افلاح ایلمز سودای خام   نقددر کاسد قماشی مالی حرام

داخی شول محتاج اولور دولته   اوجکیله الله کیلیله صاته

الله یتر

الله نیز تا الغو و اذوحق دونی … قنطره یله الوپ اوقه ایله صانی

بو نصیحت داخی واداوله درسه … کیسه کیسه تا یوموز کیرسه

مفلسی اوج باغ بستان صتاد … اصیه المعدن بو بکدد صد هزار

بودوشب دوردمنده ای باد صفا … کیمسه صاتلمز انسوکی خدا

کومتاع الوسه شهره برکسی … الدنوز بازاره کیرموسه ایشی

نیمتی نه دد نه بلسون بی خبر … مشترینک لاف اکی صبر صبر

نیمتی اول انک صوردمق کوک … کیم صاتا اولدکبی یوردمک کوک

کیم نه دیو سه دیسون قهوا تمیه … جمری موزندن تا یتوب کیمسیه

هو نه کیم بولورسه الا داربکان … خواجه لوق اکا مسلم درهمان

طاوسک جونکم تمام اولدی ایشی … کلدک ایدور دکله بازرکان نوشی

کم بهاسیله جود تدی وارنی … بنلدی کاسد قلود بازارونی

مشتریه توبکیم سویکو بلان … بیضه الی صادوسی ایکر زیان

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

زمزمی دردیکی کفی صاونجه بوا / مصر یوزدن دوهه الدکجه بو

دکلمک لافی بو بدبخت کوهوک / یوکوک اندن یکردلنکی خرکی

دیدیکو هپ سوزلری اوزوینی / ادشوندن قویوونی اوزون ایمی

کاونی اولنی خواجسیم دیو قونک / عادایدو المز سلامی ددوینک

تنک وادسه اوسنه داغی سوورد / یغنی قویوق قالدوب جولان ایدر

اوستنه کیمش لباسی مملمه / ینددر یلمز جراغی مشعله

قوشلوکی اعلا قلوب یوبر قلوبی / جرخ دکانی دوزد توبر قلوبی

جو تغیر اولنکه ویدمز زکات / هیچ دوربیک جامه کیسوی قاقی

غاجی باشا دیدکم بودد بوکا / بوک دمشک بولنه شاید بکا

جونکه نصرانجره بازاد بارنیدر / اولو قوشدر کتحذا قی دانیسیدر

اضی وسرمایه الدن دوش / هر متاعی اوجز اولد قزصاتر

طاهر اولدی هپ دیا دریدوکی / الدیوب توشلری نحصول تودیغی

بزی غایتک بودد وشی ایلدی / ادم انا موزی جنتدن قودی

دیدلوکه

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

دیدکیله انک بو موغ کهل جنتک قابوجیسی منم جو اذل

آدم آتا هوا و لوذکی انک صاغ کل دیدی ابلیسه بو وزدی اوناغ

کیردی ابلیس آدمه حوا ایله زاد قیلدی آغلدی وای وای ایله

دیدی ای آدم اولدرنز نیدریم دردکو کیمه شکایت ایدریم

بیزدن اول حق یرتدی بنجه لر انشبو جنتک ییاکو انجه لر

عاقبت قبض ایلدی آنلری حق الدی آنلردن ینه جانلری حق

آدم ایدر بیلدلم قومازانک امر ایله ذنک دجونجانی انک

دوندی ابلیس انک بو مکر ایلدی انشبو بوغدایدم بنی اولدردی

انشدیجک بو سوزی آدم هله یدی بوغدایدی بله حوا ایله

حور غلمان آدمه سویدیلر الکدنی بهدای بیدک بشدیدلر

جبرائیله دیدلر نیتک کرک دیدی جنتدن جقوب کیتمک کرک

اندیلر بونلر سو ندیل طاغنه عالمک ال اوزدیلر طیراغنه

اختیاد ایدوب کزدلر اول طغی ستر عیب ایچون کیرلر یبراغی

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

بغلنودی بوراغی مقتول اولدی   كه دكلم بوزد و قندی شیت بولدی

بنجه یللر یاندیلر طغلندیلر   باره باره اول بزی بغلندیلر

یانه یانه عاقبت جوقه كیدی اول   كلدی ادریسی ایكی دكدی كیدی اول

چونكه كیدی آدمه دكدی اصول   حق تعالی توبه سن قلدی قبول

انمسه آدم بو دنیا ملكنه   بیزلر جنتده اولوردق ینه

خوردله غلمانله اول دوشنده   شمدی چكدكلر قوزدق سبزده

ان شاء الله بنده بیز ومدر جنان   باغ و بستان و گلستان و جهان

بو دایمی كلكك دوزمزغ دموز   آدم آتا صنعتیدر كادمز

كادمز اكمك كوتورمكدر حلال   بولدوز مزغ دعیبت مر مجال

آنكیچون اولمشوز مزغ دها   لیس للانسان الا ما سعی

اشلرومز ادبده بغدای عكمك   بز حلال اكمك یلوز عالمده بس

دانه بوزدن حاصل اولمزسه بیاق   بغدای اولمزدی قلوردی شویله یاق

كوجه

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

كوجه تدركت اختيارى خفته دن — طوت آدمه كوهر طبراقده دور

هر بتن طبراقك اويانوب طورر — هر دورتن طبراغه دايانوب دورر

شويله بلكم خاكله ويرمشدر خدا — اشدنجه طبراق اولور كهربا

دانه سى ايله كهردر يا اوغل — بلكه انكور اكسى دردموده اغل

كوجه طبراق كادى طبراقدن قنى — ليك يوردا آدمينك دولتى

آته لودن ديديلر طبراق قوزن — آته سندن اولمد قدر جفت بوناه

هولكك كيم اولسه جنلك يرلرى — اول جهانك كوردميه قوزلقلرى

قوزن آج اولمز كوزندن دويه نك — كوزلرى دولمز باذادن بيينك

وقت خزانده اكنسوز بى نوا — خوسته جنيا اولمق كوك خرمن كدا

دانه وقتنده اددا قده بل بكى — الذى هيدا آن الحر يولندا دكن

كونه يانى اولدى راحت كولكده — سايه يز وز بيدى تا الذى كولكده

طوردى يواتمك تونذى بنده وز — آدمك دوه لتلوش عالم سوكر

كورمسون هيچ كيسه بى كار اولنى — كندو قومى دافى يكو نوداكى

يمك

بشكلتي دايم چكمك كرك امك — چون امكسوز دنیاده اولمز يمك

بزكبي تردك اوغلانی یوز جنداي قوشي — كلسه محروم اولمز هر دردو يتيشي

بزده عيب اكن قيتي سن بن ديمك — لقمه شاهكدر بو الكهك ديمك

قوشكو اداسنك يوددا اوغلانی يوز — اغزي حقدن قانلو قوردا اوغلانيوز

عادتي كلكك يوز دكلك سوزي — عنوي قوشكردن قياس ايمك بزي

كلدك ايلكه ديجك لك لك همان — ايذداي مرغي حيا سوز قلسبان

داغ باشندن طاشي طيرا قدوايتك — شويله بكوزر بي نمازي قوشك

اصلا هيچ بلمزني اذ كاري صكوت — خلق اچنده دوزه و حج و زكات

شويله بكوزر قوشلرك حيوانيني — طفدن انسني مرغ تودكستاني

بن سنك اقوادكي كودشمكرك — هم نمازك اصلني منور كرك

كربلوردسك بو نمازن احمدك — امتي سن حضرت بيغامبرك

بلمزيسك ظاهر اولدي بوديا — عاصي اولدك قول دكلسن تكريا

چونكه

جونكه بلمزسن ندن كلدي بو نماز   اوكو داني بادي كل سكا نماز

بو نمازي احمدك كمر واردر دردر   اسما احمدك جفر بو كار دردر

اوّلا حرف الف مثل قيام   حي ركوعك مثلدر هم صبح شام

ميم سجودك مثلدر سهو اولمسون   دال اخر قعده در قيل قالسون

تنده كم قلدك نمازي احمدكي   يزدك اول طيرا قنده نام احمدكي

هب درخت حمد اولدانه بتي   سايهٔ احمد صلات جوب جمني

امدي وار اوكون نمازي اي دده   ادنجيلك سزكو كدر دنيده

كم نمازي قيلر سعادت تاجدر   مصطفانك تحفهٔ معراجدر

بيزه رحمت قلدي اول كان كرم   تكريدن الذي كتوردي والسلام

ديرلر اول الي وقت ايدي نماز   قوللغي امر ايلدي اول بي نياز

مصطفا حقدن تمنا ايلدي   شرمسار ايلمه بني امت ديدي   شرمسار

حق تعالي ديدي يا خير البشر   سن نجه استرسك اولسون اول قدر

يا الهي ديو كنا عشري ديدي   اللي ايكن حق اني بيش ايلدي

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

بنی مدام الحمد لله اول غنی / سیزلر ایچون مصلحت گوردی انی

کیم جهانده اوغری و غماز / عیبنی اورتر کیشینك بنی و تنماز

بو نازا اهلی اولنی ابد ستیله / پاك ایدر باتنی و یوزینی دستیله

دایم اول جودك بلادن قورتوله / خلق ایچنده جمله عیبوك اورتله

امدی ای قوتلو سنی دکدی جواب / سوزدی بوازا اولدی باقی والسلام

چونکه بن لك لك نمازی محمودیم / دامودن بیغمبرونك آذادیم

شیخ هندستان نسیم عالمه ناشی / هم سعادت مونسیم دولتلو باشی

بو خرامانی وجودم دل بزیر / بز و بالو قدو قامت لا نظیر

سرو قد سیمین بدن دیوانیم / قوتلو ایچنده بوکون مردانیم

هیئتم اولمز برابر قادرله / کلمشمدر عالمه مقراصیله

بسمازینی قوتلوك تفتیشی ایچون / بلمیی ادمکی بزا بشنی ایچون

هم ایمانی اصلی ندر صوردیم گوك / اعتقادن قوتلوك گوردیم گوك

کیم بکون

50

کیم بو کون میدانه کلدم حکمیله | مرغ عشقم تکویدن حکمم بیله
طرته دستمده صوقندم شانه‌ء | کونه به کونه طولندم خانه‌ء
قوشلوکن شادانیم مجاذ بر | کعبه‌دن کلمشی مسافر حاجیم
آشیانمدن چقوب قلدم سفر | سیر ایدوب کزدم جهانک ماهِ ذر
باشی اچوق عریان مجاذیلر کبی | لک لکم دیوانه عاذیلر کبی
تنده وارد مسه بوم غوغا ولی | بولمدم هیچ بر فراغت منزلی
آنی کزدم نارغ اولدم ای غنی | جان بر آتشی دُر یکز کوردم آنی
خالق ایجنده نورنی اظهار ایدر | جمله عالم شعله سندن کار ایدر
غافل اولمک امدی نورندن انک | آدم اولورسیز ظهورندن انک
شعله کوز جوب اولمدی انسان اولک | عارف و همسایهٔ سبحان اولک
یوخسه بن کوکی جرغیله کوز بو شمعکو | داغلوردن بونده تلمز جمعکوز
بن سنی دیدم هله بو صحبتی | نا دما دایلک کوکلدن غفلتی
دیدکم بوذ که نصیحت در سنی | جوهرم کی بصیر دُر سنی

بصیر تدر

چونکه بن قالو بلیدن کلمشم　　حق رضاسیچون سنی یاد اولمشم
حق بلور نیتده بز بالله بنم　　اوجهت اوتمم فی سبیل الله بنم
بو خبر عادت قلورکن کعبتا دیلدر　　سوزلکو ودا دتسون که کلک یادیلدز
یادیداده غیبی مستورا دیدک　　اولدق اکسک سویلدم همذه دابلک

کلدك ایله دیجك ای یاد ماه　　دیدیکم قوشلر بادذر مرحبا
شاد اولك قتلو فالیمتی اودك　　مستدام اول دوغ دشی دیلنهوزك
امدی لطف ایله درازانمه سوزی　　قصدکی بلدك همان شاد ایت بزی
حق نا بیچون دافی الله ایچون　　بز دعا قیل استان شاه ایچون
کم جهانك سرفراز اولسون مدام　　دینکه عمر دراز اولسون مدام

کلدك انی ایسندکی قلدردی ال　　ایدی ای بو دردکا کم بیزل
شاه عالم یعنی سلطان زیاد　　قیل سلیم خانی جهانه بر مراد

عمر دولت

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594

B. or. 023 - 02
Bl. 26v: Muri-i Šems

عمر و دولت صد هزار اندن هزار — لطف حقده بر وي پروردكار

بيغ جتني يا اله العالمين — بو جهانك بد نظردن قيل امين

كم كهنه عالمك جاندر — بتشي ايكي ملكنك سلطاندر

دولتيله تازه قيل هر ايشلرين — رحمتيله شاد قيل گچسلردوك

تخت حكمنده انك هر مملكه وار — قيل سلامت يا غني پروردكار

و خبر بونده تمام اولسون تمام — اي سلامت اهل باقي والسلام

تمت الكتاب

بعون الملك الوهاب

٩٩٦

Universitätsbibliothek Leipzig
IslamHSBook_islamhs_00000594